

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław
Nazwisko: Borowski
Miejsce urodzenia: Kleszcze pow. Mońki/pow. Białystok
Data urodzenia: 13-10-1929
Imię ojca: Józef
Imię matki: Janina
Dodatkowe informacje:
Uzupełnienia/sprostowania:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Stanisław Borowski pseud. "Leśny", w latach 1944-1948 mieszkaniec wsi Kleszcze gmina Trzcianne pow. Mońki, figuruje jako "podejrzany" i następnie oskarżony oraz jako "członek bandy >Wiarusa<" (tj. partyzanckiego oddziału antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego pod dowództwem Stanisława Grabowskiego pseudonim "Wiarus") w aktach śledczych UB z WUBP w Białymstoku z lat 1949-1955. Akta te zawierają między innymi różne pisma UB, protokoły zatrzymań i protokoły rewizji, protokoły przesłuchań świadków zdarzeń i arkusz informacyjny dot. Stanisława Borowskiego, akt oskarżenia i kopię wyroku. Stanisław Borowski był oskarżony między innymi o "udział w nielegalnym związku zbrojnym mającym na celu obalenie przemocą demokratycznego ustroju państwa" w okresie od sierpnia 1948 do 4 maja 1949, o "bezpośredni udział" w czterech "gwałtownych zamachach" na kilku funkcjonariuszy MO i kilku urzędników, o "posiadanie broni palnej i amunicji bez zezwolenia" i inne "przestępstwa przeciw państwu" - popełnione na terenach powiatów Łomża i Wysokie Maz. W akcie oskarżenia zapisano też między innymi, że Stanisław Borowski pseud. "Leśny" w dniu 4 maja 1949 został zatrzymany przez funkcjonariuszy UB z WUBP w Białymstoku "na drodze w odległości 1 km od wsi Kleszcze gmina Trzcianne".	IPN Bi 07/1025 (1784/III).	

Stanisław Borowski pseud. "Leśny" figuruje jako oskarżony oraz jako "członek bandy >Wiarusa<", tj. partyzanckiego oddziału antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) pod dowództwem Stanisława Grabowskiego pseudonim "Wiarus", w aktach Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z lat 1949-1952. Akta te zawierają między innymi różne pisma UB, protokoły rewizji, protokoły zatrzymań i przesłuchań, akt oskarżenia i akt wyroku. Stanisław Borowski był oskarżony między innymi o "udział w związku zbrojnym mającym na celu obalenie przemocą demokratycznego ustroju państwa" w okresie od sierpnia 1948 do 4 maja 1949, o "bezpośredni udział w gwałtownych zamachach" na kilku funkcjonariuszy MO i kilku urzędników, a także na wiejskie "spółdzielnie" i urzędy gminne, o "posiadanie broni palnej i amunicji bez zezwolenia" i inne "przestępstwa przeciw państwu". Wyrokiem ww. Wojskowego Sądu Rejonowego z dnia 29 grudnia 1949 Stanisław Borowski został skazany na karę śmierci, konfiskatę całego jego mienia oraz na „utrata praw na zawsze”.

IPN Bi 212/2808 (Sr. 531/49).

Stanisław Borowski, syn Józefa i Janiny, figuruje jako oskarżony oraz jako "członek bandy >Wiarusa<, wraz z kilkoma innymi żołnierzami i współpracownikami niepodległościowego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego, w aktach Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z lat 1949-1957. Akta te zawierają między innymi: różne pisma prokuratorskie, protokoły zatrzymań i protokoły rewizji sporządzone w UB z WUBP w Białymstoku i w prokuraturze wojskowej, akt oskarżenia i odpis wyroku. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 29 grudnia 1949 Stanisław Borowski został skazany na karę śmierci, utratę praw na zawsze i "przepadek całego mienia na rzecz skarbu państwa". W innym akcie zapisano, że "decyzją prezydenta karę śmierci zamieniono na 15 lat więzienia". Postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu z dnia 8.07.1957 Stanisław Borowski został "warunkowo zwolniony" z więzienia (dn. 24.07.1957).

IPN Bi 3/103 (W. 63/55, Sr. 531/49).

Stanisław Borowski, syn Józefa i Janiny, figuruje w aktach Centralnego Zarządu Więziennictwa z lat 1956-1969 zatytułowanych "Kartoteka skazanych" (ta kartoteka obejmuje karty wytworzone w poszczególnych więzieniach PRL w latach 1944-1968). W karcie dot. Stanisława Borowskiego zapisano między innymi, że ww. wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 29.12.1949 został skazany na "karę 15 lat więzienia". Zapisano także, że Stanisław Borowski został zwolniony "warunkowo" z więzienia we Wronkach w dniu 24 lipca 1957.

IPN BU 2449/1.

Stanisław Borowski pseud. "Leśny" figuruje, wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW), w aktach KW MO w Białymstoku z roku 1976 zatytułowanych "Charakterystyka nr 13 bandy >Wiarusa<". To opracowanie pionu archiwalnego SB dot. partyzanckiego oddziału NZW pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus" i następnie pod dowództwem chor. Kazimierza Wieczorkiewicza pseud. „Ordon”, który walczył z komunistycznymi okupantami kraju od maja 1947 do grudnia 1952 na terenach powiatów Łomża i Wysokie Mazowieckie oraz pow. białostockiego. Zapisano między innymi (w tomie 2 akt), że Stanisław Borowski pseud. "Leśny" to mieszkaniec wsi Kleszcze gmina Trzcianne pow. Mońki, który "w sierpniu 1948 r. dobrowolnie wstąpił do bandy >Wiarusa<. Przysięgę składał >Wiarusowi<, który (...) przydzielił mu broń RKM, pistolet >Nagan< i 2 granaty. W bandzie >Wiarusa< przebywał do 4 maja 1949 r. W tym okresie brał udział z bronią w ręku w siedmiu napadach terrorystyczno-rabunkowych [w tym na urzędników i funkcjonariuszy MO], a także w zabójstwie [tj. zastrzeleniu] trzech funkcjonariuszy MO (...). W dniu 4 maja 1949 r. został aresztowany z bronią w ręku przez funkcjonariuszy UB z WUBP w Białymstoku (...). Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 29.12.1949 r. został skazany na karę śmierci. Tę karę zamieniono na 15 lat więzienia".

IPN Bi 019/7 (1/7) t. 2-3.